

Brussel, 1 juli 2026
(OR. en)

11291/26

**Interinstitutioneel dossier:
2025/0265(CNS)**

**ATO 35
CADREFIN 319**

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	29 juni 2026
aan:	de delegaties

Betreft:	Voorstel voor een VERORDENING VAN DE RAAD tot vaststelling van het instrument voor samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid en ontmanteling voor de periode 2028-2034 en tot intrekking van Verordening (Euratom) 2021/100 en Verordening (Euratom) 2021/948 – Partiële algemene oriëntatie
----------	---

De delegaties vinden in de bijlage de tekst van de partiële algemene oriëntatie over het voorstel voor een verordening van de Raad tot vaststelling van het instrument voor samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid en ontmanteling voor de periode 2028-2034 en tot intrekking van Verordening (Euratom) 2021/100 en Verordening (Euratom) 2021/948, waarover de Raad (Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken) op 29 juni 2026 overeenstemming heeft bereikt.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN DE RAAD

**tot vaststelling van het instrument voor samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid
en ontmanteling voor de periode 2028-2034 en tot intrekking van Verordening
(Euratom) 2021/100 en Verordening (Euratom) 2021/948**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, en met name artikel 203,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement¹,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Het doel van deze verordening is de voorschriften en procedures vast te stellen voor samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid en voor de ontmantelingsactiviteiten die door de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (“de Gemeenschap”) worden uitgevoerd in het kader van het instrument voor samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid en ontmanteling (het “instrument”).

¹ Advies van ..., PB

- (2) Met het oog op het in stand houden en bevorderen van een continue verbetering van de nucleaire veiligheid en de regulering daarvan heeft de Raad Richtlijn 2009/71/Euratom² vastgesteld. Deze richtlijn en de hoge normen inzake nucleaire veiligheid, stralingsbescherming en het beheer van radioactief afval en verbruikte splijtstof die in de Gemeenschap worden toegepast, vormen goede voorbeelden om partnerlanden aan te sporen vergelijkbare hoge normen vast te stellen.
- (3) De Gemeenschap en haar lidstaten zijn partij bij het op 17 juni 1994 aangenomen Verdrag inzake nucleaire veiligheid³ en het op 5 september 1997 aangenomen Gezamenlijk Verdrag inzake de veiligheid van het beheer van bestraalde splijtstof en inzake de veiligheid van het beheer van radioactief afval⁴.
- (4) De lidstaten van de Unie zijn partij bij het op 1 juli 1968 ondertekende Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens en passen het aanvullende protocol bij hun respectieve veiligheidscontroleovereenkomsten met de Internationale Organisatie voor Atoomenergie (IAEA)⁵ toe.

² Richtlijn 2009/71/Euratom van de Raad van 25 juni 2009 tot vaststelling van een communautair kader voor de nucleaire veiligheid van kerninstallaties (PB L 172 van 2.7.2009, blz. 18, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/71/oj>).

³ PB L 318 van 11.12.1999, blz. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/convention/1999/819/oj>.

⁴ Internationale Organisatie voor Atoomenergie (IAEA), Gezamenlijk Verdrag inzake de veiligheid van het beheer van bestraalde splijtstof en inzake de veiligheid van het beheer van radioactief afval, aangenomen op 5 september 1997 en op 18 juni 2001 in werking getreden, beschikbaar op: <https://www.iaea.org/topics/nuclear-safety-conventions/joint-convention-safety-spent-fuel-management-and-safety-radioactive-waste>.

⁵ Model van aanvullend protocol bij de overeenkomst(en) tussen een staat (staten) en de Internationale Organisatie voor Atoomenergie inzake de toepassing van veiligheidscontroles (INFCIRC/540), op 15 mei 1997 goedgekeurd door de raad van bestuur van de IAEA, online beschikbaar op [INFCIRC/540 - Model Protocol Additional to the Agreement\(s\) Between State\(s\) and the International Atomic Energy Agency for the Application of Safeguards](#), en het Aanvullend Protocol bij de Overeenkomst tussen Frankrijk, de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en de Internationale Organisatie voor Atoomenergie inzake de toepassing van veiligheidscontrole in Frankrijk (INFCIRC/290/Add.1), op 11 juni 1998 goedgekeurd door de raad van bestuur, online beschikbaar op [INFCIRC/290/Add.1 - Protocol Additional to the Agreement between France, the European Atomic Energy Community and the International Atomic Energy Agency for the Application of Safeguards in France](#).

- (5) Aangezien het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (“het Euratom-Verdrag”) zowel het interne als het externe beleid bestrijkt en voorziet in synergieën tussen beide, heeft dit instrument twee componenten die respectievelijk betrekking hebben op externe en interne activiteiten.
- (6) In het kader van de externe component van het instrument moeten internationale samenwerkingsactiviteiten op het gebied van nucleaire veiligheid worden ondersteund, voortbouwend op de acties die voorheen in het kader van Verordening (Euratom) 2021/948 van de Raad⁶ werden ondersteund. De externe component is in overeenstemming met en vormt een aanvulling op het externe optreden dat wordt ondersteund in het kader van Verordening (EU) 202X/XXXX [Europa in de wereld]⁷.
- (6a) Met de externe component van het instrument moet ook internationale samenwerking worden bevorderd op basis van verdragen inzake nucleaire veiligheid en het beheer van radioactief afval, waarbij partnerlanden worden aangespoord partij te worden bij die verdragen en de mogelijkheid wordt geboden voor periodieke collegiale toetsingen van hun nationale systemen. Deze collegiale toetsingen bieden een externe beoordeling van de stand van zaken en van de uitdagingen op het vlak van nucleaire veiligheid in derde landen, en vormen aldus de basis voor de programmering en prioritering van steun van de Unie op hoog niveau.
- (7) In het kader van de interne component van het instrument moeten activiteiten worden ondersteund op het gebied van ontmanteling en het beheer van radioactief afval door de Commissie (het JRC-programma voor ontmanteling en afvalbeheer), zodat de Commissie voldoet aan haar verplichtingen op nucleair gebied die voortvloeien uit nucleair onderzoek dat in het verleden is uitgevoerd op de locaties van het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek (JRC), namelijk JRC Geel in België, JRC Karlsruhe in Duitsland, JRC Ispra in Italië en JRC Petten in Nederland, voortbouwend op de acties die eerder werden ondersteund in het kader van Verordening (Euratom) 2021/100 van de Raad⁸.

⁶ Verordening (Euratom) 2021/948 van de Raad van 27 mei 2021 tot vaststelling van een Europees instrument voor internationale samenwerking inzake nucleaire veiligheid, ter aanvulling van het Instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking — Europa in de wereld op basis van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, en tot intrekking van Verordening (Euratom) nr. 237/2014 (PB L 209 van 14.6.2021, blz. 79, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/948/oj>).

⁷ Verordening (EU) .../... [Europa in de wereld] van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het instrument “Europa in de wereld” (PB, ..., ... ELI: ...).

⁸ Verordening (Euratom) 2021/100 van de Raad van 25 januari 2021 tot vaststelling van een specifiek financieel programma voor de ontmanteling van kerninstallaties en het beheer van radioactief afval, en tot intrekking van Verordening (Euratom) nr. 1368/2013 (PB L 34 van 1.2.2021, blz. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/100/oj>).

- (8) Uit programmaevaluaties is gebleken dat de complexe financieringsstructuur van de Unie administratieve lasten oplevert die afbreuk doen aan de impact van de Uniebegroting en die moeten worden beperkt waar mogelijk. De activiteiten die worden uitgevoerd in het kader van internationale samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid en de ontmanteling van nucleaire onderzoeksfaciliteiten van het JRC uit hoofde van Verordening (Euratom) 2021/100 en Verordening (Euratom) 2021/948 worden samengevoegd zodat ze onder één rechtshandeling vallen, met als doel de administratieve lasten te beperken.
- (9) De algemene doelstelling van het instrument is bij te dragen tot een hoog niveau van nucleaire veiligheid en stralingsbescherming, een veilig beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval, ontmanteling en de toepassing van efficiënte en effectieve veiligheidscontroles voor nucleair materiaal [...], op transparante en verantwoorde wijze.
- (10) Deze verordening heeft ook tot doel meer flexibiliteit te bieden in de programmerings-aanpak, onder meer wat de steunmodaliteiten en in aanmerking komende entiteiten betreft, zodat kan worden tegemoetgekomen aan onvoorziene behoeften die tijdens evaluaties en raadplegingen uit hoofde van Verordening (Euratom) 2021/948 aan het licht komen.
- (11) De samenwerking die de Gemeenschap in het kader van deze verordening biedt, is niet gericht op de bevordering van kernenergie in partnerlanden⁹, noch op de bouw van nieuwe kerncentrales, en mag niet gericht zijn op het verhogen van de inkomsten uit de exploitatie van een kerncentrale voor de opwekking van elektriciteit en warmte.

⁹ Verordening (Euratom) 2021/948 van de Raad van 27 mei 2021 tot vaststelling van een Europees instrument voor internationale samenwerking inzake nucleaire veiligheid, ter aanvulling van het Instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking — Europa in de wereld op basis van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, en tot intrekking van Verordening (Euratom) nr. 237/2014 (PB L 209 van 14.6.2021, blz. 79, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/948/oj>).

- (11a) Het instrument moet bijdragen tot de versterking van doeltreffende en onafhankelijke regelgevende controle en veiligheidsgerelateerde capaciteitsontwikkelingsactiviteiten in partnerlanden, die in de eerste plaats gericht zijn op de bevoegde regelgevende autoriteiten en, in voorkomend geval, de door hen aangewezen organisaties voor technische ondersteuning.
- (12) [Bij deze verordening wordt een indicatieve financiële toewijzing voor het instrument in zijn geheel vastgesteld. Met het oog op deze verordening worden de lopende prijzen berekend door een vaste deflator van 2 % toe te passen.]
- (13) Uit recente ervaring is gebleken dat er in een snel veranderende economische, sociale en geopolitieke omgeving behoefte is aan een flexibeler meerjarig financieel kader en flexibelere uitgavenprogramma's van de Unie. Daartoe, en in overeenstemming met de doelstellingen van deze verordening, moet bij de financiering voldoende rekening worden gehouden met de veranderende beleidsbehoeften en prioriteiten van de Unie zoals vastgesteld in relevante documenten die door de Commissie zijn gepubliceerd, in conclusies van de Raad en in resoluties van het Europees Parlement, en moet tegelijkertijd worden gezorgd voor voldoende voorspelbaarheid voor de uitvoering van de begroting.

- (14) Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad¹⁰ is op het instrument van toepassing. Deze bevat de regels voor de opstelling en uitvoering van de algemene begroting van de Unie, met inbegrip van de regels voor subsidies, prijzen, niet-financiële schenkingen, aanbestedingen, en indirect beheer in de vorm van financieringsinstrumenten en begrotingsgaranties.
- (15) [Het bedrag van de aan het instrument toegewezen kredieten, evenals de programmeringsperiode en de verdeling van de middelen over de verschillende activiteiten, moeten worden herzien op basis van de resultaten van de op grond van artikel 10 van Verordening (EU, Euratom) 202X/XXXX van het Europees Parlement en de Raad¹¹ [prestatieverordening] uitgevoerde evaluatie.]

¹⁰ Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie (herschikking) (PB L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

¹¹ Verordening (EU, Euratom) .../... [prestatieverordening] (PB, ..., ... ELI: ...).

- (16) Overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) 2024/2509, Verordening (EU, Euratom) nr. 883/2013 van het Europees Parlement en de Raad¹², Verordening (EG, Euratom) nr. 2988/95 van de Raad¹³, Verordening (Euratom, EG) nr. 2185/96 van de Raad¹⁴ en Verordening (EU) 2017/1939 van de Raad¹⁵ moeten de financiële belangen van de Unie worden beschermd door evenredige maatregelen, met inbegrip van voorkoming, opsporing, correctie en onderzoek van onregelmatigheden en fraude, terugvordering van verloren gegane, onverschuldigd betaalde of onjuist bestede financiële middelen alsook, in voorkomend geval, oplegging van administratieve sancties. In het bijzonder kan het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) nr. 883/2013 en Verordening (Euratom, EG) nr. 2185/96 onderzoeken, met inbegrip van controles en verificaties ter plaatse, uitvoeren om vast te stellen of er sprake is van fraude, corruptie of andere onwettige activiteiten waardoor de financiële belangen van de Unie worden geschaad. Overeenkomstig Verordening (EU) 2017/1939 kan het Europees Openbaar Ministerie (EOM) overgaan tot onderzoek en vervolging van fraude en andere onwettige activiteiten waardoor de financiële belangen van de Unie worden geschaad in de zin van Richtlijn (EU) 2017/1371 van het Europees Parlement en de Raad¹⁶. Personen of entiteiten die middelen van de Unie ontvangen, moeten overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 ten volle meewerken aan de bescherming van de financiële belangen van de Unie, de nodige rechten en toegang verlenen aan de Commissie, OLAF, het EOM en de Europese Rekenkamer en ervoor zorgen dat derden die betrokken zijn bij de uitvoering van middelen van de Unie gelijkwaardige rechten verlenen.

¹² Verordening (EU, Euratom) nr. 883/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 september 2013 betreffende onderzoeken door het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1073/1999 van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (Euratom) nr. 1074/1999 van de Raad (PB L 248 van 18.9.2013, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

¹³ Verordening (EG, Euratom) nr. 2988/95 van de Raad van 18 december 1995 betreffende de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen (PB L 312 van 23.12.1995, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

¹⁴ Verordening (Euratom, EG) nr. 2185/96 van de Raad van 11 november 1996 betreffende de controles en verificaties ter plaatse die door de Commissie worden uitgevoerd ter bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen tegen fraudes en andere onregelmatigheden (PB L 292 van 15.11.1996, blz. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

¹⁵ Verordening (EU) 2017/1939 van de Raad van 12 oktober 2017 betreffende nauwere samenwerking bij de instelling van het Europees Openbaar Ministerie (EOM) (PB L 283 van 31.10.2017, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

¹⁶ Richtlijn (EU) 2017/1371 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juli 2017 betreffende de strafrechtelijke bestrijding van fraude die de financiële belangen van de Unie schaadt (PB L 198 van 28.7.2017, blz. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

- (17) [Het instrument moet worden uitgevoerd overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) 202X/XXXX [prestatieverordening], waarin de regels voor het traceren van uitgaven en het prestatiekader voor de begroting zijn vastgesteld, met inbegrip van regels voor het waarborgen van een uniforme toepassing van de beginselen van “geen ernstige afbreuk doen” en gendergelijkheid als bedoeld in respectievelijk artikel 33, lid 2, punten d) en f), van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509, regels voor de monitoring en rapportage van de prestaties van programma’s en activiteiten van de Unie, regels voor de oprichting van een financieringsportaal van de Unie en regels voor de evaluatie van de programma’s, alsook andere horizontale bepalingen die van toepassing zijn op alle programma’s van de Unie, zoals die inzake informatie, communicatie en zichtbaarheid.]
- (18) De vormen van en de wijzen van uitvoering voor Uniemiddelen in het kader van deze verordening moeten worden gekozen op grond van hun vermogen om de specifieke doelstellingen van de acties te verwezenlijken en resultaten op te leveren, met name rekening houdend met de controlekosten, de administratieve lasten en het verwachte risico van niet-naleving. Daarbij moet het gebruik van vaste bedragen, financiering volgens een vast percentage en eenheidskosten worden overwogen, alsmede niet aan de kosten gekoppelde financiering als bedoeld in artikel 125, lid 1, punt a), van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509.

- (19) De in het kader van deze verordening uitgevoerde activiteiten moeten worden gecoördineerd door middel van constante samenwerking en dialoog met de lidstaten, partnerlanden en hun relevante autoriteiten, met name de regelgevende autoriteiten die bevoegd zijn op het gebied van nucleaire veiligheid, veiligheidscontroles voor nucleair materiaal en ontmanteling, teneinde dubbel werk te voorkomen.
- (20) **[**Om een consistente uitvoering van het externe optreden te waarborgen, moeten de voorschriften en procedures van Verordening (EU) 202X/XXXX [Europa in de wereld], waar passend, gelden voor de uitvoering van de externe component van het instrument, en moet in de uitvoeringsbepalingen van onderhavige verordening worden verwezen naar de bepalingen van die verordening.**]**
- (21) Voor de externe component van het instrument gelden de in deze verordening bedoelde jaarlijkse of meerjarige actieplannen en maatregelen als werkprogramma's in de zin van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509. Jaarlijkse of meerjarige actieplannen moeten bestaan uit een reeks maatregelen, samengevoegd in één document.
- (22) Er moeten jaarlijks actieplannen in het kader van de externe component van het instrument worden vastgesteld, tenzij de aard en de doelstellingen van de activiteiten het rechtvaardigen om meerjarenplannen vast te stellen.
- (23) De Commissie moet meerjarige indicatieve programma's vaststellen die in overeenstemming zijn met en een aanvulling vormen op de in hoofdstuk 1 van Verordening (EU) 202X/XXXX [Europa in de wereld] bedoelde meerjarige indicatieve programma's.

- (24) Het algemene beleidskader voor de uitvoering van de externe component van het instrument moet worden gevormd door het beleid zoals vastgelegd in associatieovereenkomsten in het kader van het instrument, partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten, multilaterale overeenkomsten, samenwerkingsovereenkomsten op nucleair gebied, memoranda van overeenstemming, verdragen, conventies en andere overeenkomsten die een relatie tot stand brengen tussen de Gemeenschap en haar partnerlanden, alsmede zoals vastgelegd in conclusies van de Europese Raad en conclusies van de Raad, verklaringen van topontmoetingen, conclusies van bijeenkomsten op hoog niveau met partnerlanden, mededelingen van de Commissie en gezamenlijke mededelingen van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid. Bij het nemen van een besluit over de deelname van partnerlanden aan de externe component van het instrument moeten de respectieve prerogatieven van de Raad en de Commissie uit hoofde van artikel 101 van het Euratom-Verdrag in acht worden genomen.
- (25) In het kader van de externe component van het instrument kunnen acties in partnerlanden worden gefinancierd die voldoen aan de criteria van deze verordening, en aan de betrokken overeenkomsten die de deelname van het partnerland aan het instrument mogelijk maken. Personen en entiteiten uit toetredende staten, kandidaat-lidstaten, potentiële kandidaat-lidstaten en landen die vallen onder het Europees nabuurschapsbeleid, moeten voorrang krijgen.
- (26) Internationale samenwerking moet gebaseerd zijn op de fundamentele veiligheidsbeginselen die zijn vastgelegd in de veiligheidsnormen van de IAEA, waarbij in voorkomend geval ook rekening wordt gehouden met grensoverschrijdende milieueffecten, zonder dat dit negatieve gevolgen heeft voor de samenwerkings- en bijstandsactiviteiten in het kader van het instrument.

- (27) Bij wijze van uitzondering kan, [...] om de doelstellingen van de verordening te verwezenlijken, in het kader van het instrument worden samengewerkt met partnerlanden die niet kunnen voldoen aan de criteria om partij te zijn bij internationale instrumenten, met name indien die deelname onderworpen is aan voorwaarden in verband met de status van staat, een lidmaatschap of een erkenning in het kader van de Verenigde Naties of andere relevante multilaterale overeenkomsten, of indien procedures voor toetreding tot die internationale instrumenten hangende zijn.
- (28) Gezien de blijvende noodzaak om de veiligheid bij het vreedzame gebruik van kernenergie in partnerlanden te verbeteren, en rekening houdend met de huidige en toekomstige ontwikkelingen op dit gebied, moet het instrument tot doel hebben het hoogste niveau van nucleaire veiligheid en stralingsbescherming te bevorderen, een verantwoord en veilig beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval te ondersteunen alsook de veiligheidscontroles voor nucleair materiaal in partnerlanden doeltreffend en efficiënt toe te passen. Dit moet onder meer betrekking hebben op de sanering van buiten bedrijf gestelde locaties die zijn verontreinigd met radioactief materiaal, de versterking van de regelgevingscapaciteit en de daarmee verband houdende capaciteiten om nucleaire veiligheid en stralingsbescherming in de huidige toepassingen en toekomstige ontwikkelingen in het vreedzame gebruik van kernenergie te waarborgen, alsook radiologische bescherming in nieuwe medische toepassingen waarbij ioniserende straling wordt gebruikt.

- (29) [De Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne veroorzaakt schade aan de Oekraïense infrastructuur, waaronder de kerncentrales, zoals onder meer is gebleken uit de drone-aanval op de nieuwe beschermende koepel van Tsjernobyl op 14 februari 2025. Wat betreft steun van de Unie voor de behoeften van Oekraïne op het gebied van nucleaire veiligheid, kunnen kredieten uit de reserve voor Oekraïne als bedoeld in artikel 6 van Verordening (EU, Euratom) 202X/XXXX van de Raad [MFK-verordening] beschikbaar worden gesteld voor steun in het kader van de externe component van het instrument in de vorm van niet-terugbetaalbare steun, financieringsinstrumenten en voorziening van de begrotingsgarantie. De steun die in het kader van de externe component van het instrument van deze verordening aan Oekraïne wordt verleend in de vorm van leningen uit hoofde van Besluit 77/270/Euratom van de Raad, moet worden verleend binnen het bedrag dat is vastgesteld in Besluit 77/270/Euratom van de Raad en het maximumbedrag als bedoeld in artikel 6, lid 2, tweede alinea, van de verordening “Europa in de wereld”. Indien die leningen aan Oekraïne als soevereine staat worden verstrekt, moeten zij worden gedekt door de garantie die wordt verstrekt overeenkomstig artikel 2, lid 3, tweede alinea, van Verordening (EU, Euratom) 202X/XXXX van de Raad [MFK-verordening]. Bijgevolg is het passend te voorzien in een afwijking van artikel 214, lid 1, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 en geen voorzieningspercentage vast te stellen voor die leningen aan Oekraïne, zoals bepaald in artikel 24, lid 3, laatste alinea, van de verordening “Europa in de wereld”.]
- (30) [Om consistentie te waarborgen, moeten de begrotingsgarantie en financieringsinstrumenten, ook wanneer gecombineerd met niet-terugbetaalbare steun in blendingverrichtingen, in het kader van de externe component van het instrument worden uitgevoerd overeenkomstig de toepasselijke regels van Verordening (EU) 202X/XXXX [Europa in de wereld] door middel van overeenkomsten die voor dat soort steun in het kader van uitvoeringsmechanismen van “Europa in de wereld” worden gesloten.]

- (31) [Wanneer steun van de Unie in het kader van de externe component van het instrument moet worden verleend in de vorm van een begrotingsgarantie of een financieringsinstrument, ook wanneer gecombineerd met niet-terugbetaalbare steun in een blendingverrichting, mag dergelijke steun uitsluitend via de uitvoeringsmechanismen van “Europa in de wereld” worden verleend overeenkomstig de toepasselijke regels van de uitvoeringsmechanismen van “Europa in de wereld”.]
- (32) Nauwe samenwerking met internationale organisaties die doelstellingen nastreven die vergelijkbaar zijn met die van het instrument, als bedoeld in titel II, hoofdstuk 10, van het Euratom-Verdrag, met name met de Internationale Organisatie voor Atoomenergie (IAEA), wordt noodzakelijk geacht voor een geslaagde samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid.
- (33) Een zo efficiënt mogelijk gebruik van beschikbare middelen kan worden bereikt door middel van samenhang en complementariteit tussen de externe financieringsinstrumenten van de Unie, en door synergieën met andere beleidslijnen en programma’s van de Unie. Met het oog op een maximale impact van de gecombineerde interventies voor het bereiken van een gemeenschappelijke doelstelling moet deze verordening voorzien in de mogelijkheid om financiering te combineren met andere programma’s van de Gemeenschap en van de Unie, mits de bijdragen niet dezelfde kosten dekken.

- (34) Uit het vorige financiële programma uit hoofde van Verordening (Euratom) 2021/100 is gebleken dat de verzameling en verspreiding van kennis meerwaarde voor de Gemeenschap oplevert. Op basis van artikel 8 van het Euratom-Verdrag en op grond van artikel 7 van Richtlijn 2011/70/Euratom¹⁷ is het JRC verantwoordelijk voor het beheer van zijn historische nucleaire verplichtingen en voor de ontmanteling van zijn buiten bedrijf gestelde kerninstallaties overeenkomstig de desbetreffende nationale wetgeving. Dienovereenkomstig is het programma voor ontmanteling en afvalbeheer bij het JRC van start gegaan in 1999 met een mededeling aan het Europees Parlement en de Raad¹⁸, en sindsdien heeft de Commissie regelmatig verslag uitgebracht over de voortgang van dat programma¹⁹.
- (35) De Commissie is tot de slotsom gekomen dat de beste manier om te voldoen aan de voorschriften van artikel 5, lid 1, punt f), en artikel 7 van Richtlijn 2011/70/Euratom van de Raad is om een strategie te volgen waarin ontmantelingsactiviteiten en activiteiten voor het beheer van radioactief afval worden gecombineerd met het initiëren van vrijwillige besprekingen tussen het JRC en de gastlidstaten over een mogelijke overdracht van de verplichtingen inzake de ontmanteling en het beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval in geval van wederzijdse overeenkomsten tussen de Commissie en de gastlidstaten. Het JRC moet toereikende middelen verstrekken en in stand houden om zich te kwijten van zijn verplichtingen wat betreft de ontmanteling en de veiligheid van het beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval.

¹⁷ Richtlijn 2011/70/Euratom van de Raad van 19 juli 2011 tot vaststelling van een communautair kader voor een verantwoord en veilig beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval (PB L 199 van 2.8.2011, blz. 48, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/70/oj>).

¹⁸ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad van 17 maart 1999 - Nucleaire erfenis van GCO-werkzaamheden in het kader van het Euratom-Verdrag - Ontmanteling van verouderde kerninstallaties en beheer van afval (COM(1999) 114 def.).

¹⁹ SEC(2004) 624, COM(2008) 903 en COM(2013) 734.

- (36) Om eenvormige voorwaarden voor de uitvoering van deze verordening te waarborgen, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend. Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad²⁰.
- (37) De Commissie moet onmiddellijk toepasselijke uitvoeringshandelingen vaststellen om jaarlijkse of meerjarige actieplannen en maatregelen in het kader van de externe component van het instrument vast te stellen of te wijzigen, indien dit, in naar behoren gemotiveerde gevallen waarin de Gemeenschap snel moet reageren, om dwingende redenen van urgentie vereist is.
- (38) Overeenkomstig artikel 9 van Besluit 2010/427/EU van de Raad zorgt de hoge vertegenwoordiger, in diens hoedanigheid van vicevoorzitter van de Commissie, voor de algemene politieke coördinatie van het extern optreden van de Unie en waarborgt hij of zij de eenheid, samenhang en doeltreffendheid van dit optreden, met name door middel van de uitvoering van het onderhavige instrument.
- (39) De verwijzingen naar instrumenten voor externe bijstand in Besluit 2010/427/EU van de Raad²¹ moeten worden gelezen als verwijzingen naar de onderhavige verordening en naar de daarin genoemde verordeningen. De Commissie moet erop toezien dat deze verordening wordt uitgevoerd overeenkomstig de rol van de Europese Dienst voor extern optreden zoals bepaald in het genoemde besluit.

²⁰ Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

²¹ Besluit 2010/427/EU van de Raad van 26 juli 2010 tot vaststelling van de organisatie en werking van de Europese Dienst voor extern optreden (PB L 201 van 3.8.2010, blz. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj>).

- (40) Om continuïteit bij de verlening van steun op de betrokken beleidsterreinen te waarborgen en ervoor te zorgen dat aan het begin van het meerjarig financieel kader 2028-2034 kan worden begonnen met de uitvoering, moet deze verordening van toepassing zijn met ingang van 1 januari 2028.
- (41) In het kader van de beperkende maatregelen van de Unie die krachtens artikel 29 VEU en artikel 215, lid 2, VWEU zijn vastgesteld, mogen direct noch indirect fondsen of economische middelen beschikbaar worden gesteld aan of ten behoeve van aangewezen natuurlijke personen, rechtspersonen, entiteiten of organen. Derhalve mogen dergelijke natuurlijke of rechtspersonen, entiteiten of organen, evenals rechtspersonen, entiteiten of organen die hun eigendom zijn of onder hun zeggenschap staan, niet worden ondersteund.
- (42) Verordening (Euratom) 2021/100 en Verordening (Euratom) 2021/948 moeten derhalve worden ingetrokken,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Voorwerp

1. Bij deze verordening wordt het instrument voor samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid en ontmanteling (het “instrument”) vastgesteld [voor de periode van 1 januari 2028 tot en met 31 december 2034].
2. Bij deze verordening worden de doelstellingen van het instrument, de indicatieve begroting [voor de periode van 1 januari 2028 tot en met 31 december 2034], de vormen van financiering door de Unie en de voorschriften voor het verstrekken van dergelijke financiering in het kader van het instrument vastgesteld. Daarnaast worden de specifieke kenmerken toegelicht van elk van de twee componenten van het instrument: de externe en de interne component.

Doelstellingen van het instrument

1. De algemene doelstelling van de externe component van het instrument is bij te dragen tot een hoog niveau van nucleaire veiligheid en stralingsbescherming, een veilig beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval, ontmanteling en de toepassing van efficiënte en effectieve veiligheidscontroles voor nucleair materiaal [...] in partnerlanden, in aanvulling op Verordening (EU) 202X/XXXX [Europa in de wereld], en voortbouwend op de activiteiten binnen de Gemeenschap, met inbegrip van het relevante Euratom-regelgevingskader.

Voor de toepassing van deze verordening heeft “partnerland” de betekenis die daaraan is toegekend in artikel 2, lid 10, van Verordening (EU) 202X/XXXX [Europa in de wereld].
2. De algemene doelstelling van de interne component van het instrument is het ondersteunen van de ontmanteling van de kerninstallaties van de Commissie op de locaties van het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek (JRC), in overeenstemming met de behoeften die in de respectieve ontmantelingsplannen zijn vastgesteld, en een veilig beheer van de verbruikte splijtstof, het nucleaire materiaal en het radioactieve afval van deze installaties. Daarnaast wordt met het instrument het delen [...] bevorderd van de ervaringen, knowhow, beste praktijken en kennis die worden opgedaan tijdens het nucleaire ontmantelings- en buitenbedrijfstellingsproces en bij het beheer van het daaruit voortvloeiende radioactieve afval, en zal deze kennis op gestructureerde wijze worden gedeeld met de belanghebbenden van de Gemeenschap.

3. Met de externe component van het instrument worden de volgende specifieke doelstellingen nagestreefd:
- a) het bevorderen van een doeltreffende cultuur van nucleaire veiligheid en stralingsbescherming, en van de toepassing van de strengste normen inzake nucleaire veiligheid en stralingsbescherming, onder meer met betrekking tot de voor de veiligheid relevante voorzieningszekerheid, paraatheid en reactievermogen in noodsituaties, capaciteitsontwikkeling en transparantie in de besluitvormingsprocessen van de autoriteiten in partnerlanden;
 - b) het ondersteunen van een verantwoord en veilig beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval en van een verantwoorde en veilige ontmanteling en sanering van voormalige nucleaire terreinen en installaties in partnerlanden;
 - c) het versterken van efficiënte en effectieve veiligheidscontroles voor nucleair materiaal in partnerlanden.

Bij acties in het kader van de externe component wordt prioriteit verleend aan de versterking van doeltreffende en onafhankelijke regelgevende controle en capaciteitsontwikkelingsactiviteiten in partnerlanden, onder meer via steun aan de bevoegde regelgevende autoriteiten en, in voorkomend geval, de door hen aangewezen organisaties voor technische ondersteuning.

4. Met de interne component van het instrument worden de volgende specifieke doelstellingen nagestreefd:
- a) het ondersteunen van het ontmantelingsplan en, overeenkomstig het nationale recht van de gastlidstaat, het uitvoeren van de activiteiten met betrekking tot het ontmantelen en decontamineren van de kerninstallaties van de Commissie op de JRC-locaties, het veilig beheren van bijbehorend radioactief afval en, waar passend, het treffen van voorbereidingen voor de mogelijke overdracht van de betrokken nucleaire verplichtingen van het JRC aan de gastlidstaat;
 - b) het JRC door laten gaan met de totstandbrenging van betrekkingen en uitwisselingen tussen belanghebbenden in de Unie, waaronder regelgevers, de industrie en opleidingsinstellingen, over ontmanteling, met het oog op de systematische verspreiding van kennis, beste praktijken en geleerde lessen, en het delen van ervaring op alle relevante gebieden zoals regulering en opleiding, en de ontwikkeling van potentiële synergieën in de Unie.

De in punt a) van de eerste alinea bedoelde overdracht is vrijwillig voor gastlidstaten en wordt geregeld in een tussen de Commissie en de gastlidstaat gesloten bilaterale overeenkomst. In die bilaterale overeenkomst wordt bepaald dat alle kosten van de ontmanteling van de kerninstallaties van de Commissie op de JRC-locaties en de opslag van het bijbehorende radioactief afval ten laste komen van de Gemeenschap en deze overeenkomst moet volledig in overeenstemming zijn met Richtlijn 2011/70/Euratom. De vrijwillige besprekingen tussen de Commissie en de gastlidstaat over de mogelijke overdracht van verplichtingen als bedoeld in de eerste alinea, punt a), kunnen uiterlijk twee jaar na de datum van inwerkingtreding van deze verordening worden opgestart.

[Artikel 3]

Begroting

1. De indicatieve financiële middelen voor de uitvoering van het instrument voor de periode van 1 januari 2028 tot en met 31 december 2034 bedragen 966 000 000 EUR in lopende prijzen.
2. Daarnaast kunnen financiële middelen voor Oekraïne die op grond van artikel 6, lid 2, van Verordening (EU) 202X/XXXX [Europa in de wereld] worden vrijgemaakt uit de reserve voor Oekraïne overeenkomstig artikel 6 van Verordening (EU, Euratom) 202X/XXXX [MFK-verordening], in voorkomend geval worden gebruikt om uit hoofde van deze verordening steun van de Unie aan Oekraïne te verlenen.
3. Ook na 2034 kunnen nog kredieten in de begroting van de Unie worden opgenomen ter dekking van de nodige uitgaven en voor het beheer van acties die aan het einde van het instrument nog niet zijn voltooid.
4. De in lid 1 van dit artikel bedoelde financiële toewijzing, de in lid 2 van dit artikel bedoelde financiële middelen en de bedragen van de in artikel 3 bedoelde aanvullende middelen kunnen ook worden gebruikt voor technische en administratieve bijstand voor de uitvoering van het instrument, zoals activiteiten op het gebied van voorbereiding, monitoring, controle, audit en evaluatie, institutionele informatietechnologiesystemen en -platforms, informatie-, zichtbaarheids- en communicatieactiviteiten, met inbegrip van institutionele communicatie over de politieke prioriteiten van de Unie, en alle andere uitgaven gerelateerd aan technische en administratieve bijstand of personeel die de Commissie doet voor het beheer van het instrument.

5. Voor de externe component van het instrument zijn de in artikel 22 van Verordening (EU) 202X/XXXX [Europa in de wereld] vastgestelde voorschriften en procedures betreffende overdrachten, jaarlijkse tranches, terugbetalingen, ontvangsten en terugvorderingen van financieringsinstrumenten die uit hoofde van dit instrument of de voorlopers ervan zijn gefinancierd, en overschotten van de begrotingsgaranties en leningen waarvoor in het kader van dit instrument of de voorlopers ervan voorzieningen zijn aangelegd, van toepassing op de uitvoering van deze verordening.↓

Artikel 4

Aanvullende middelen

Lidstaten, instellingen, organen en instanties van de Unie, partnerlanden, internationale organisaties, internationale financiële instellingen of andere derde partijen kunnen aanvullende financiële of niet-financiële bijdragen aan het instrument leveren. De aanvullende financiële bijdragen vormen externe bestemmingsontvangsten in de zin van artikel 21, lid 2, punt a), d) of e), of artikel 21, lid 5, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509.

Alternatieve, gecombineerde en cumulatieve financiering

1. Het instrument wordt uitgevoerd in synergie met andere programma's van de Gemeenschap en de Unie. Een actie die een bijdrage van de Gemeenschap en van de Unie uit een ander programma heeft ontvangen, kan ook een bijdrage ontvangen. De regels van het desbetreffende programma van de Unie zijn van toepassing op de overeenkomstige bijdrage of er kan één reeks regels op alle bijdragen worden toegepast en één juridische verbintenis worden aangegaan. Indien de bijdrage van de Unie op subsidiabele kosten is gebaseerd, mag de cumulatieve steun uit de Uniebegroting niet hoger zijn dan de totale subsidiabele kosten van de actie en kan deze op pro-ratabasis worden berekend overeenkomstig de steunvoorwaarden.
2. Toekenningsprocedures in het kader van het instrument mogen gezamenlijk worden uitgevoerd in direct of indirect beheer met lidstaten, instellingen, organen en instanties van de Unie, partnerlanden, internationale organisaties, internationale financiële instellingen, of andere derde partijen ("partners bij de gezamenlijke toekenningsprocedure"), op voorwaarde dat de bescherming van de financiële belangen van de Unie wordt gewaarborgd. Dergelijke procedures zijn aan één reeks regels onderworpen en leiden tot de sluiting van één juridische verbintenis. Daartoe kunnen de partners bij de gezamenlijke toekenningsprocedure middelen ter beschikking stellen van het instrument overeenkomstig artikel [4] van deze verordening, of kunnen de partners worden belast met de uitvoering van de toekenningsprocedure, indien van toepassing overeenkomstig artikel 62, lid 1, punt c), van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509. Vertegenwoordigers van de partners bij de gezamenlijke toekenningsprocedure kunnen ook lid zijn van het evaluatiecomité als bedoeld in artikel 153, lid 3, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509.

Artikel 6

Uitvoering en vormen van financiering door de Unie

1. Het instrument wordt overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 uitgevoerd, in direct beheer of in indirect beheer met entiteiten als bedoeld in artikel 62, lid 1, punt c), van die verordening.
2. Financiering door de Unie kan worden verstrekt in elke vorm overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) 2024/2509, met name subsidies, prijzen, aanbestedingen, niet-financiële schenkingen, begrotingsgaranties, financieringsinstrumenten en blendingverrichtingen.

HOOFDSTUK II

UITVOERING VAN DE VERSCHILLENDE COMPONENTEN VAN HET INSTRUMENT

AFDELING 1: SPECIFIEKE BEPALINGEN VOOR DE UITVOERING VAN DE EXTERNE COMPONENT VAN HET INSTRUMENT

Artikel 7

Beleidskader

Het algemene beleidskader voor de uitvoering van het instrument wordt gevormd door het beleid dat is vastgelegd in associatieovereenkomsten, partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten, met inbegrip van samenwerkingsovereenkomsten op nucleair gebied, multilaterale overeenkomsten, juridisch niet-bindende instrumenten, zoals memoranda van overeenstemming, verdragen, conventies, verklaringen en andere overeenkomsten die een relatie tussen de Unie en/of de Gemeenschap en haar partnerlanden tot stand brengen, alsmede conclusies van de Europese Raad, conclusies van de Raad, verklaringen van topontmoetingen, conclusies van bijeenkomsten op hoog niveau met partnerlanden, strategieën en mededelingen van de Commissie en gezamenlijke mededelingen van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid.

Uitvoering en subsidiabiliteit in overeenstemming met “Europa in de wereld”

1. Tenzij in deze verordening anders is bepaald, wordt financiering door de Unie voor de externe component van het instrument uitgevoerd overeenkomstig deze verordening, Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 en, in voorkomend geval, titel II, hoofdstukken II en III, van Verordening (EU) 202X/XXXX [Europa in de wereld], met uitzondering van artikel 19, artikel 20, leden 2 en 3, en artikel 26 van die verordening. De subsidiabiliteitsregels van artikel 20, lid 1 en leden 4 tot en met 12, van Verordening (EU) 202X/XXXX [Europa in de wereld] zijn van toepassing op alle acties die in het kader van de externe component worden gefinancierd.
2. [Wanneer steun van de Unie wordt verleend in de vorm van een begrotingsgarantie of een financieringsinstrument, inclusief wanneer gecombineerd met niet-terugbetaalbare steun in een blendingverrichting, wordt een dergelijke steun uitsluitend verleend via het uitvoeringsmechanisme van “Europa in de wereld” en uitgevoerd overeenkomstig de toepasselijke regels van het uitvoeringsmechanisme van “Europa in de wereld” door middel van overeenkomsten die voor dat type steun zijn gesloten in het kader van de uitvoeringsmechanismen van “Europa in de wereld”.]
3. [Steun van de Unie in de vorm van een begrotingsgarantie wordt verleend binnen het maximumbedrag van de bij de “Europa in de wereld”-verordening vastgestelde begrotingsgarantie.]
4. [Indien het instrument gebruikmaakt van het uitvoeringsmechanisme van “Europa in de wereld”, voorziet het in de voorziening voor de begrotingsgarantie en de financiering ten behoeve van financieringsinstrumenten, ook wanneer gecombineerd met niet-terugbetaalbare steun in de vorm van een blendingverrichting.]

Artikel 9

Euratom-leningen

1. [De steun van de Unie aan Oekraïne in de vorm van leningen uit hoofde van Besluit 77/270/Euratom van de Raad wordt verleend binnen het in artikel 6, lid 2, tweede alinea, van Verordening (EU) 202X/XXXX [Europa in de wereld] bedoelde maximumbedrag. De bepalingen van artikel 24, lid 3, laatste alinea, van Verordening (EU) 202X/XXXX [Europa in de wereld] zijn van toepassing op leningen aan Oekraïne uit hoofde van Besluit 77/270/Euratom van de Raad.]
2. Bij steun van de Unie in de vorm van leningen aan Armenië uit hoofde van Besluit 77/270/Euratom van de Raad wordt het in artikel 24 van Verordening (EU) 202X/XXXX [Europa in de wereld] vastgestelde voorzieningspercentage toegepast.

Meerjarige indicatieve programma's

1. De externe component van het instrument wordt uitgevoerd door middel van meerjarige indicatieve programma's, die worden vastgesteld bij uitvoeringshandelingen overeenkomstig de in artikel 17, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure. Dergelijke meerjarige indicatieve programma's:
 - a) hebben tot doel een samenhangend kader te scheppen voor de samenwerking tussen de Gemeenschap en de betrokken partnerlanden of -regio's, op een manier die in overeenstemming is met het overkoepelende doel en het toepassingsgebied, de doelstellingen, de beginselen en het beleid van de Gemeenschap, en op basis van het in artikel 7 van deze verordening bedoelde beleidskader;
 - b) vormen een algemene basis voor de samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid in het kader van het instrument en bepalen de doelstellingen van de Gemeenschap voor de samenwerking, rekening houdend met de behoeften van de betrokken landen, de prioriteiten van de Gemeenschap, de internationale situatie en de activiteiten van de betrokken partnerlanden;
 - c) geven aan wat de meerwaarde is van de in punt b) bedoelde samenwerking en hoe overlapping met andere programma's en initiatieven kan worden voorkomen, met name die van internationale organisaties die soortgelijke doelstellingen nastreven en die van andere belangrijke donoren;
 - d) bevatten de geografische en beleidsprioriteiten die zijn geselecteerd voor financiering door de Unie, de specifieke doelstellingen en, in voorkomend geval, de indicatieve financiële toewijzingen en de wijzen van uitvoering;

- e) zijn gebaseerd op dialoog met de partnerlanden of -regio's, waarbij relevante belanghebbenden worden betrokken, in het bijzonder de overheids- en regulerende instanties en de door hen aangewezen organisaties, alsmede, in voorkomend geval, op raadplegingen van de bij Beschikking 2007/530/Euratom van de Commissie²² opgerichte Groep Europese regelgevers op het gebied van nucleaire veiligheid ("Ensreg").
2. De meerjarige indicatieve programma's kunnen zo nodig op ad-hocbasis worden herzien met het oog op een doeltreffende uitvoering ervan, met name wanneer het in artikel 7 bedoelde beleidskader ingrijpend is gewijzigd of wanneer zich een crisis- of postcrisisituatie voordoet. De in artikel 17, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure is ook van toepassing op wijzigingen van meerjarige indicatieve programma's.

Artikel 11

Vaststelling van actieplannen en maatregelen

1. De Commissie stelt jaarlijkse actieplannen in het kader van de externe component van het instrument vast. Indien de aard en de doelstellingen van de activiteiten dit rechtvaardigen, kan de Commissie echter meerjarige actieplannen vaststellen.
2. Jaarlijkse of meerjarige actieplannen en maatregelen in het kader van de externe component van het instrument vormen werkprogramma's in de zin van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509. In de actieplannen en maatregelen wordt rekening gehouden met de specifieke context en worden voor elke actie de in artikel 18, lid 1, van Verordening (EU) 202X/XXXX [Europa in de wereld] vermelde elementen gespecificeerd.

²² Beschikking 2007/530/Euratom van de Commissie van 17 juli 2007 tot instelling van de Europese Groep op hoog niveau voor nucleaire veiligheid en afvalbeheer (PB L 195 van 27.7.2007, blz. 44, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2007/530/oj>).

3. De Commissie stelt de in de leden 1 en 2 bedoelde actieplannen en maatregelen vast door middel van uitvoeringshandelingen. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 17, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.
4. De in lid 3 bedoelde onderzoeksprocedure is niet vereist voor:
 - a) bijzondere maatregelen en ondersteunende maatregelen waarvoor de financiering door de Unie niet meer dan 5 miljoen EUR bedraagt;
 - b) technische wijzigingen, mits deze niet substantieel afbreuk doen aan de doelstellingen van het betrokken actieplan of de betrokken maatregel, zoals:
 - i) wijziging van de wijze van uitvoering;
 - ii) herschikking van middelen tussen acties die in een actieplan zijn opgenomen;
 - iii) verhoging van het budget voor actieplannen en maatregelen met maximaal 20 % van dat budget en maximaal 5 miljoen EUR.

Uit hoofde van dit lid vastgestelde bijzondere maatregelen en ondersteunende maatregelen, alsmede technische wijzigingen, worden binnen één maand na de vaststelling ervan via het in artikel 17, lid 1, bedoelde comité meegedeeld aan de lidstaten. Zij worden tevens aan het Europees Parlement meegedeeld.

5. Om naar behoren gemotiveerde dwingende redenen van urgentie die verband houden met een noodzakelijke snelle reactie van de Gemeenschap, stelt de Commissie de in de leden 1 en 2 van dit artikel bedoelde actieplannen of maatregelen vast of wijzigt zij deze door middel van onmiddellijk toepasselijke uitvoeringshandelingen volgens de in artikel 17, lid 3, bedoelde procedure.

Criteria voor internationale samenwerking

1. In het kader van de externe component van het instrument kunnen acties in partnerlanden worden gefinancierd overeenkomstig de criteria van dit artikel.
2. De basis voor samenwerking wordt gevormd door een gemeenschappelijke visie of een wederzijdse overeenkomst tussen het partnerland en de Gemeenschap.
3. Partnerlanden die met de Gemeenschap willen samenwerken op het gebied van veiligheidscontroles voor nucleair materiaal, zijn partij bij het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens en hebben een integrale-waarborgovereenkomst met de IAEA gesloten of het aanvullend protocol met de IAEA is er van kracht.
4. Partnerlanden die met de Gemeenschap willen samenwerken op het gebied van nucleaire veiligheid, zijn [...] partij bij het Verdrag inzake nucleaire veiligheid en het Gezamenlijk Verdrag inzake de veiligheid van het beheer van bestraalde splijtstof en inzake de veiligheid van het beheer van radioactief afval of andere relevante verdragen, of hebben stappen ondernomen waaruit hun vaste voornemen blijkt om tot die verdragen toe te treden.

5. Partnerlanden die met de Gemeenschap willen samenwerken op het gebied van paraatheid en reactievermogen in noodsituaties, stralingsbescherming of beheer van radioactief afval en die geen partij zijn bij de in de leden 3 en 4 genoemde internationale instrumenten, hebben geen kerninstallaties op hun grondgebied.
6. Samenwerking met partnerlanden die geen partij zijn bij de in de leden 3 en 4 genoemde instrumenten en die geen kerninstallaties op hun grondgebied hebben, vindt uitsluitend plaats op rechtstreeks verzoek van de betrokken partnerlanden en beperkt zich tot de door hen gevraagde ondersteuning in geval van een nucleair ongeval of een calamiteit met radioactieve stoffen als bedoeld in het Verdrag inzake vroegtijdige kennisgeving van een nucleair ongeval en het Verdrag inzake de verlening van bijstand in het geval van een nucleair ongeval of een calamiteit met radioactieve stoffen.
7. Bij wijze van uitzondering kan, om de doelstellingen van artikel 2, lid 3, te verwezenlijken, samenwerking in het kader van dit instrument worden nagestreefd met partnerlanden die niet kunnen voldoen aan de criteria om partij te zijn bij de in de leden 3 en 4 genoemde internationale instrumenten, met name indien die deelname onderworpen is aan voorwaarden in verband met de status van staat, een lidmaatschap of een erkenning in het kader van de Verenigde Naties of andere relevante multilaterale overeenkomsten, of indien procedures voor toetreding tot die internationale instrumenten hangende zijn.
8. Om te garanderen en te controleren dat aan de samenwerkingsgerelateerde doelstellingen van het instrument wordt voldaan, accepteert het betrokken partnerland dat de uitgevoerde acties worden beoordeeld. Die beoordeling maakt het mogelijk om te controleren en te verifiëren of aan de doelstellingen wordt voldaan en is een voorwaarde voor verdere uitbetaling van de bijdrage van de Gemeenschap.

9. Bij de samenwerking met partnerlanden in het kader van dit instrument wordt in voorkomend geval rekening gehouden met internationaal erkende beginselen en methoden die relevant zijn voor de mogelijke grensoverschrijdende milieueffecten van nucleaire installaties in partnerlanden, met inbegrip van die welke verband houden met de normale exploitatie en met ongevallenscenario's. Een lidstaat die waarschijnlijk rechtstreeks zal worden getroffen door mogelijke grensoverschrijdende effecten van kerninstallaties in een partnerland kan de Commissie verzoeken met dat partnerland in gesprek te gaan zodat relevante informatie kan worden verkregen.
10. Exploitanten van kerncentrales in partnerlanden kunnen in uitzonderlijke, in de tijd beperkte en locatiespecifieke gevallen steun ontvangen, onder meer voor noodsituaties op het gebied van nucleaire veiligheid, de ontwikkeling van een strategie om gevolg te geven aan aanbevelingen die voortvloeien uit collegiaal getoetste risico- en veiligheidsbeoordelingen van Ensreg, met inbegrip van stresstests en thematische collegiale toetsingen, de ontwikkeling van criteria en concepten die gericht zijn op het bereiken van de hoogste normen voor het beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval, de ontwikkeling van strategieën om de veilige ontmanteling van verouderde nucleaire installaties en de toepassing van efficiënte en doeltreffende veiligheidscontroles te waarborgen, en kennisbeheer en opleiding op het gebied van nucleaire veiligheid.

Artikel 13

EUROPESE DIENST VOOR EXTERN OPTREDEN (EDEO)

Bij de uitvoering van de externe component van het instrument wordt rekening gehouden met de rol van de EDEO zoals bepaald in Besluit 2010/427/EU van de Raad, en met name de artikelen 3 en 9.

AFDELING 2: SPECIFIEKE BEPALINGEN VOOR DE UITVOERING VAN DE INTERNE COMPONENT VAN HET INSTRUMENT

Artikel 14

Werkprogramma's

1. De interne component van het instrument wordt uitgevoerd door middel van werkprogramma's als bedoeld in artikel 110 van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509. De werkprogramma's worden vastgesteld overeenkomstig de procedure van artikel 4 van Besluit 96/282/Euratom van de Commissie.
2. Het werkprogramma voor de interne component van het instrument:
 - a) is bedoeld om een overzicht te geven van de geplande activiteiten in de periode waarop het meerjarige werkprogramma betrekking heeft;
 - b) vormt een algemene basis voor de uitvoering van de activiteiten die onder deze verordening vallen en draagt er aan de hand van de strengste normen en beste praktijken op het gebied van nucleaire veiligheid aan bij dat de Gemeenschap voldoet aan haar verplichtingen op nucleair gebied.

Uitvoering en vormen van financiering door de Unie en subsidiabiliteitscriteria voor de uitvoering van de interne component van het instrument

Tenzij in deze verordening anders is bepaald, wordt financiering door de Unie in het kader van de interne component van het instrument uitgevoerd overeenkomstig deze verordening en Verordening (EU, Euratom) 2024/2509.

Uitsluitend de volgende activiteiten komen in aanmerking voor financiering door de Unie in het kader van de interne component van het instrument:

- a) veilige instandhouding en exploitatie van gesloten kerninstallaties;
- b) ontmanteling van verouderde en/of ongebruikte kerninstallaties;
- c) veilig beheer van radioactief afval en verbruikte splijtstof, met inbegrip van inzameling, karakterisering, behandeling, vervoer en opslag;
- d) vermindering van de hoeveelheid nucleair materiaal op de JRC-locaties;
- e) ontwikkeling en bouw van faciliteiten voor het beheer van radioactief afval;
- f) opstellen en bijwerken van ontmantelingsplannen, technische studies en vergunningsdossiers;
- g) externe steun voor het ontwerp, de evaluatie en het beheer van projecten;
- h) operationele ondersteuning, met inbegrip van stralingsbescherming en onderhoud van apparatuur en installaties;
- i) vrijwillige besprekingen met de gastlidstaten met het oog op de mogelijke overdracht van de nucleaire verplichtingen van de Commissie;
- j) communicatie en samenwerking met externe belanghebbenden;
- k) de verzameling, totstandbrenging, beoordeling en verspreiding van kennis over de ontmanteling van kerninstallaties, met inbegrip van opleidingsactiviteiten;
- l) alle andere activiteiten ter ondersteuning van de ontmanteling van de kerninstallaties van de Commissie op de JRC-locaties en kennis over de ontmanteling van kerninstallaties en afvalbeheer als bedoeld in artikel 2.

Kennisdeling

1. Kennis die bij de uitvoering van het JRC-programma voor ontmanteling en afvalbeheer en het bij Verordening (EU) 202X/XXXX [Ignalina]²³ vastgestelde bijstandsprogramma voor ontmanteling is gegenereerd, wordt verspreid op het niveau van de Gemeenschap.
2. Activiteiten ter verwezenlijking van de in lid 1 bedoelde activiteit worden gefinancierd in het kader van het instrument. Het JRC coördineert de structurering en verspreiding van kennis onder de lidstaten.
3. De procedure voor de verspreiding van kennis wordt opgenomen en omschreven in de in artikel 14 bedoelde werkprogramma's.

²³ Verordening (EU) .../... [Ignalina] van de Raad tot vaststelling van het bijstandsprogramma voor de ontmanteling van de kerncentrale van Ignalina in Litouwen voor de periode 2028-2034 en tot intrekking van Verordening (EU) 2021/101 (PB, ..., ... ELI: ...).

HOOFDSTUK III

UITVOERINGSBEVOEGDHEDEN EN OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 17

Comitéprocedure

1. De Commissie wordt voor de externe component van het instrument bijgestaan door een comité. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011 en komt ten minste eenmaal per jaar bijeen.
2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.
3. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 8 van Verordening (EU) nr. 182/2011 in samenhang met artikel 5 daarvan van toepassing.
4. Wanneer het advies van het comité via een schriftelijke procedure dient te worden verkregen, wordt die procedure zonder gevolg beëindigd indien, binnen de termijn voor het uitbrengen van het advies, door de voorzitter van het comité daartoe wordt besloten of door een eenvoudige meerderheid van de leden van het comité daarom wordt verzocht.

5. Overeenkomstig door de Unie gesloten internationale overeenkomsten mogen vertegenwoordigers van partnerlanden of internationale organisaties worden uitgenodigd als waarnemer bij de vergaderingen van het comité onder de voorwaarden die zijn vastgelegd in zijn reglement van orde, rekening houdend met de beveiliging en openbare orde van de Unie of haar lidstaten. Vertegenwoordigers van partnerlanden of internationale organisaties zijn niet aanwezig bij beraadslagingen over aangelegenheden die betrekking hebben op de subsidiabiliteitscriteria als bedoeld in de artikelen 8 en 12 van deze verordening.
6. De lidstaten kunnen verzoeken om onderzoek van alle andere aangelegenheden in verband met de uitvoering van het instrument.

Artikel 18

Intrekking

De Verordeningen (Euratom) 2021/100 en (Euratom) 2021/948 worden met ingang van 1 januari 2028 ingetrokken.

Artikel 19

Overgangsbepalingen

1. Deze verordening doet geen afbreuk aan de voortzetting of de wijziging van de betrokken acties, tot de afsluiting ervan, op grond van de Verordeningen (Euratom) 2021/100 en (Euratom) 2021/948, die op die acties van toepassing blijven totdat ze worden afgesloten.
2. De financiële middelen voor het instrument kunnen tevens de uitgaven voor technische en administratieve bijstand dekken die noodzakelijk zijn om de overgang te waarborgen tussen het instrument en de maatregelen die zijn vastgesteld op grond van de Verordeningen (Euratom) 2021/100 en (Euratom) 2021/948.

Artikel 20

Inwerkingtreding en toepassing

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Zij is van toepassing met ingang van 1 januari 2028.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad

De voorzitter
